

PERUSTELUAINEISTO

JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYKSILLE 2022,

Raahen kaupunki

Luonnos 2.9.2022

1. Yleiset perustelut

Raahen kaupungin jätehuoltomääräyksiä uudistetaan ja ajanmukaistetaan vuonna 2021 muuttuneiden jätelain (646/2011) säännösten ja valtioneuvoston asetusten huomioon ottamiseksi. Jätelain 91 §:n mukaan kunta voi antaa jätehuollon järjestämiseen liittyen paikallisia määräyksiä.

JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYKSET

1 Luku Soveltamisala ja yleiset velvoitteet

1 § Soveltamisala

Jätelain 91 §:n mukaan jätehuoltomääräyksissä voidaan antaa määräyksiä jätteiden keräykseen, vastaanottoon ja kuljetuksen käytännön järjestelyihin sekä niiden teknisiin vaatimuksiin liittyvissä asioissa myös muiden kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien jätteiden osalta. Määräykset koskevat toimintaa siltä osin kuin on tarpeen jätteen hallitsemattoman käsittelyn, jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran ja haitan sekä roskaantumisen ehkäisemiseksi.

Elinkeinotoiminnan jäte on pääosin kunnan määräysvallan ulkopuolella. Jätehuoltomääräyksiä sovelletaan kattavasti elinkeinotoiminnan jätteisiin, jos ne käsitellään kunnan toissijaisen vastuun perusteella kunnan jätehuoltojärjestelmässä. Tällöin jätehuoltomääräykset koskevat kattavasti myös elinkeinotoiminnan jätteitä.

Muiden kunnan jätehuoltovastuun ulkopuolisten toimintojen jätteiden osalta jätehuoltomääräyksiä sovelletaan silloin, jos jäte kerätään ja käsitellään kunnan jätehuoltojärjestelmässä kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden nojalla. Lisäksi tietyt jätehuoltomääräyksissä säädetyt jätehuollon käytännön järjestelyt ja teknisiä vaatimuksia koskevat määräykset koskevat myös kunnan jätehuoltovastuun ulkopuolisia toimijoita.

Riippumatta siitä, koskevatko jätehuoltomääräykset jätteen haltijaa, jätelain mukaan jätehuolto on järjestettävä aina asianmukaisesti sekä kuljetettava ja käsiteltävä jätteet hallitusti. Lisäksi jätteitä tulee lajitella kerätä erikseen tarvittavissa määrin (646/2011 13 ja 15 § ja 978/2021 4 luku).

2 § Määritelmät

Jätehuoltomääräysten kannalta tarpeelliset termit on määritelty jätelain kanssa yhtenevästi ja paikalliset olosuhteet huomioon ottaen.

3 § Jätehuollon tavoitteet

Tässä pykälässä kerrotaan lyhyesti jätelain tavoitteista jätteiden määrän ja haitallisuuden vähentämiseksi. Pykälässä ei anneta jätelakia tarkentavaa määräystä, vaan siinä käsitellään jätelain 8 §:n velvoitteita.

2 Luku Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyminen

4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään

Liittyminen kunnan jätehuoltojärjestelmään on tuotu määräysten alkuun merkittävyytensä vuoksi. Liittyminen kunnan jätehuoltojärjestelmään tapahtuu käytännössä liittymällä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Pykälässä veloitetaan kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan jätteen haltija luovuttamaan jätteensä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen ja sitä kautta liittymään kunnan jätehuoltojärjestelmään.

Kuljettajan tehtäväksi määrätään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen luovutetun jätteen kuljettaminen kunnan osoittamaan paikkaan tai tuottajavastuunalaisten jätteiden osalta tuottajan järjestämään vastaanottoaikaan. Jätteiden kuljettaminen kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään kuuluvaan paikkaan on kunnan jätehuoltojärjestelmän kannalta yhtä tärkeää kuin kiinteistöjen liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen.

5 § Elinkeinotoiminnan jätehuolto ja muun julkisen toiminnan kuin kunnan jätteiden jätehuolto toissijaisen jätehuoltopalvelun järjestämisvelvollisuuden perusteella

Jätelain mukaan kunnalla on velvollisuus järjestää myös muun kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan toimijan pyynnöstä tämän jätehuolto, mikäli toimijan tarvitsemia palveluita ei ole tarjolla yksityisillä markkinoilla ja tuotettu jäte pystytään käsittelemään kunnan jätehuoltojärjestelmässä. Tarvittavista jätehuoltopalveluista tehdään sopimus kunnan sekä palveluita tarvitsevan toimijan välillä.

6 § Liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen

Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on Raahen kaupungin alueella kiinteistön haltijan järjestämä. Liittymismenettelyssä korostetaan kiinteistön haltijan vastuuta ottaa yhteyttä jätehuoltorekisteriin hyväksytyyn jätteenkuljettajaan. Jätelain 36§ nojalla kunnalla on velvollisuus järjestää bio- ja pakkausjätteen kuljetus erilliskeräysvelvoitteen piirissä olevilta kiinteistöiltä.

7 § Kiinteistökohtainen jäteastia

Sovittuaan liittymisestä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kiinteistön haltijan on järjestettävä keräyspaikka kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetettaville jätteille (jätelaki 40 §) sekä hankittava tarvittavat jäteastiat. Keräyspaikka voi olla myös kiinteistön ulkopuolella, jos sitä ei voida kiinteistölle järjestää ja haltija sopii asiasta maanomistajan kanssa.

8 § Yhteisen jäteastian perustaminen

Yhteisten jäteastioiden, ns. kimppa-astioiden käyttö on mahdollista, jos kiinteistöt sijaitsevat lähekkäin. Lyhyet kulkureitit ja välimatkat helpottavat yhteisastian käytön seurantaa. Seurannan kautta voidaan varmistaa, ettei yhteisastioista aiheudu roskaantumista, eikä niistä muodostu alueen yleisiä kaatopaikkoja. Yhteisiä astioita voi käyttää niin polttokelpoisen jätteen kuin kierrätys- ja hyödyntämiskelpoisten jätteiden keräyksessä. Yhteisastian käyttö helpottaa esimerkiksi omakotitalouksien biojätteen keräystä. Omakotitalouksien oma biojätteen erilliskeräysastia on kallis ylläpitää ja tyhjennyttää, mutta useamman talouden yhteinen astia jakaa kustannuksia ja on käyttäjille helppo tapa lajitella biojätettä. Yhteisen astian on oltava riittävän tilava, niin että jätehuoltomääräysten 22 §:n mukaisesti jätteet mahtuvat astiaan aina ja jäteastian kansi on mahdollista sulkea. Jätehuoltomääräysten 23 §:n mukaiset tyhjennysvälit koskevat myös yhteisiä jäteastioita. Yhteisen astian käyttäjät on kirjattava jätteenkuljetusyrityksen kanssa tehtävään sopimukseen. Käyttäjien kirjaaminen helpottaa jätteenkuljetusten ja jätehuoltomääräysten noudattamisen valvontaa. Mikäli yhteisastian käytöstä aiheutuu ongelmia, voi valvova viranomainen eli kunnan ympäristönsuojeluviranomainen kieltää yhteisastian käytön tai kehottaa ryhtymään toimenpiteisiin, kuten esimerkiksi kasvattamaan astiakokoa.

9 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomien jätteiden kuljettaminen

Jätteenkuljetukseen soveltumattomat tai isokokoiset jätteet on mahdollista toimittaa vastaanotto paikkoihin omatoimisesti tai tilaamalla kuljetuksen jätteenkuljetusyritykseltä. Määräys perustuu jätelain 41 §:n 2 mom. Jätteenkuljetusyrityksellä on lisäksi oikeus jättää jäteastia tyhjentämättä, jos jäteastia sisältää kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumatonta jätettä. Tällaisia tapauksia ovat esim. vaaralliset jätteet tai polttokelpoisen jätteen joukossa olevat liian suuret jäte-esineet, tai esineet, jotka voivat vahingoittaa jätteenkuljetuskalustoa. Kiinteistön haltijan on tällöin järjestettävä kuljetus asianmukaiseen käsittelypaikkaan.

10 § Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat

Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomat jätteet ja kunnan yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet, joita ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, toimitetaan omatoimisesti jäteasemalle.

Suuremmat erät rakennus- ja purkujätettä voidaan kuljettaa myös muille luvan omaaville vastaanotto paikoille.

Jätehuoltoviranomainen velvoittaa kunnallisen yhdyskuntajätehuollon toteuttajan pitämään ajantasaista listaa vastaanotto paikoista ja ne löytyvät www.raahe.fi/jatehuolto.

Tuottajavastuunalaisten jätteiden osalta keräyspisteet löytyvät osoitteesta www.kierratys.info.

3 Luku Jätteiden kerääminen kiinteistöllä

11 § Jätteiden lajittelu

Kierrätys- ja hyödyntämiskelpoisille jätteille annettavilla lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteilla edistetään etusijajärjestyksen toteutumista ja jätelain mukaista erilaatuisten jätteiden erillään pitovelvollisuutta. Kunnan velvollisuutena on edistää kierrättämistä siten, että etusijajärjestys toteutuu ja jäteasetuksen kierrätystavoite täyttyy. Tarkoituksena on kannustaa jätteen haltijoita erottamaan kierrätys- ja hyödyntämiskelpoiset jätteet polttokelpoisesta jätteestä.

Tuottajavastuunalaisten jätteiden osalta kiinteistöt tulee jätelain mukaisesti velvoittaa toimittamaan jäte tuottajien vastaanotto paikkaan. Tuottajien keräystä on myös sellainen

keräys, jossa keräyksen järjestäjä toimii yhteistoiminnassa tuottajan kanssa tuottajan lukuun.

Jätelain 41 §:n 3 momentti antaa kiinteistön haltijalle mahdollisuuden järjestää erilliskerätyn pakkausjätteen kuljetuksen kiinteistöltä, jos pakkausjätettä ei kuljeteta tuottajan tai kunnan huolehtimassa täydentävässä kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa.

12 § Polttokelpoinen jäte

Vaikka jätteet lajitellaan huolellisesti, syntyy kiinteistöillä aina myös sellaista jätettä, jolle ei ole järjestetty erilliskeräystä kiinteistöittäisesti tai ekopisteissä. Kaikilla kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvilla kiinteistöillä onkin oltava polttokelpoiselle jätteelle kiinteistökohtainen jäteastia tai kimppa-astia. Muihin pisteisiin polttokelpoista jätettä ei voi toimittaa.

Polttokelpoinen jäte ohjautuu jatkossa pääasiassa energiahyödyntämiseen eli sähkön ja lämmön tuottamiseen. Siksi annetaan määräyksiä esimerkiksi sen osalta, mitä polttokelpoisen jätteen astiaan saa laittaa.

Etusijajärjestyksen noudattamiseksi on tärkeää, että yhdyskuntajätteestä saadaan syntypaikkalajittelun ja erilliskeräyksen kautta eroteltua kaikki kierrätys- ja hyödyntämiskelpoiset jätteet. Lisäksi on huomioitava, että esimerkiksi metalli ja lasi on tärkeää saada erotettua energiahyödyntämiseen menevästä jätteestä.

Laanilan Ekovoimalan polttotekniikka mahdollistaa myös vähäisessä määrin palamattoman materiaalin syöttämisen polttolaitokseen. Siten polttokelpoisen jätteen astiaan voi laittaa vähäisiä määriä palamattomia jätteitä esimerkiksi hehkulamppuja, pieniä PVC-muovia olevia esineitä ja posliiniastioiden sirpaleita. Suuremmat palamatonta materiaalia olevat erät veloitetaan toimittamaan erikseen jäteasemalle, jossa ne päätyvät niille sopivaan asianmukaiseen käsittelyyn. Jäteasemalle toimitettavia eriä voivat olla esimerkiksi suuret PVC-muovia sisältävät jäte-erät.

13 § Asumisessa syntyvien kierrätyskelpoisten jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet

Kierrätettävän jätteen kiinteistöittäisistä erilliskeräysvelvoitteista määrätään jätelain muutoksessa (15.7.2021/714) ja Valtioneuvoston asetuksessa jätteistä 978/2021. Lainsäädännönmuutokset toivat kunnalle velvoitteen järjestää

kaikissa taajamissa, vähintään viiden huoneiston kiinteistöiltä biojätteen erilliskeräys 1.7.2022 alkaen sekä pakkausjätteen ja muun pienikokoisen metallin ja muovijätteen erilliskeräys 1.7.2023 alkaen. Yli 10000 asukkaan taajamissa (jätehuoltomääräysten) biojätteen erilliskeräysvelvoite kaikille kiinteistöille astuu voimaan 19.7.2023 – 19.7.2024 (978/2021).

Jätehuoltomääräysten liitteessä 1 määritellyt yli 10000 asukkaan tiheä keskustaajama-alue ja keskustaajama-alue pohjautuvat Maanmittauslaitoksen käytössä olevaan Suomen ympäristökeskuksen väestöjakauma-karttatasossa määriteltyihin taajama-alueiden rajaukseen.

Biojätteen erilliskeräysvelvoite ei koske kiinteistöjä, jotka kompostoivat biojätteensä itse näiden määräysten 16§ mukaisesti.

Jätelain 36 §:n mukaan ja 37 §:ään tehdyn rajauksen (15.7.2021/714) vuoksi biojätteen ja pakkausjätteen sekä muun pienikokoisen metallijätteen ja mahdollisen muun pakkausjätteen kanssa samaa materiaalia olevan jätteen kiinteistöittäisessä keräyksessä tulee siirtyä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen kunnissa, joissa erilliskerättyjen jätteiden kuljetus on tähän saakka järjestetty kiinteistönhaltijan järjestämänä kuljetuksena. Biojätteen kuljetuksissa tulee siirtyä kunnan järjestämään kuljetukseen aikavälillä 19.7.2023 - 19.7.2024. Muiden kierrätyskelpoisten jätteiden, kuten pakkausjätteiden kuljetuksissa vastaava kunnan järjestämä kuljetus on aloitettava jätelain mukaan aikaisintaan ja viimeistään 1.7.2023.

Kunnan on järjestettävä alueellinen vastaanotto tekstiilijätteille 1.1.2023 mennessä (jäteasetus 978/2021 20§ ja 55§).

Paperinkeräyksen veloitteet on kirjattu jätelakiin ja –asetukseen.

Myös ne kiinteistöt, joilla ei ole jätteiden lajitteluelvoitetta, voivat halutessaan, vapaaehtoisesti, järjestää niille erilliskeräyksen. Keräyksestä sovitaan normaalilla tavalla jätteenkuljetusyrityksen kanssa. Vapaaehtoisessa keräyksessä kimppa-astiat ovat hyvä vaihtoehto.

14 § Muilla kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvien kierrätyskelpoisten jätteiden lajitteluelvoitteet ja erilliskeräysveloitteet

Jätteiden erilliskeräysveloitteet koskevat myös muita kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvan jätteen kiinteistöjä. Muille kuin asuinkiinteistöille annettavat erilliskeräysveloitteet koskevat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden

piiriin jätelain 32 §:n perusteella kuuluvia kiinteistöjä sekä niitä kiinteistöjä, joiden jätteet käsitellään kunnan jätehuoltojärjestelmässä.

Lajitteluvollisuuksien rajat on asetettu niin, että kiinteistöt, joilla kierrätys- ja hyödyntämiskelpoista jätettä syntyy, joutuvat ne lajittelemaan. Viikkokohtaisia keskimääräisiä kilorajoja on tiukennettu asetuksen (978/2021 21§) antamien vaatimusten mukaisiksi.

15 § Muut erikseen kerättävät jätteet

Muita erikseen kerättäviä jätelajeja ovat muut tuottajavastuunalaiset jätteet kuin pakkausjätteet. Vaarallisista jätteistä ja erityisjätteistä määrätään jätehuoltomääräyksissä toisaalla tarkemmin, joten tähän pykälään sisällytetään ainoastaan velvoite kerätä ne erilleen kierrätys- ja hyödyntämiskelpoisesta jätteestä sekä polttokelpoisesta jätteestä.

Rakennus- ja purkujätteelle annetaan jäteasetuksen 26 §:ssä tarkat erilliskeräysveloitteet, jotka koskevat niin elinkeinotoimintaa kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia kiinteistöjä. Asuinkiinteistöillä syntyvä rakennus- ja purkujäte kuuluu kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin ainoastaan siinä tapauksessa, että se on peräisin kiinteistön haltijan omatomisesta remontoinnista tai silloin kun kiinteistön haltija vastaa itse rakennus- ja purkujätteen jätehuollosta hankkiessaan palveluita yrityksiltä. Mikäli remontointipalveluita tarjoava yritys vastaa asuinkiinteistöillä syntyvän rakennus- ja purkujätteen jätehuollosta, on se elinkeinotoiminnan jätettä, eikä siitä voida antaa jätehuoltomääräyksissä määräyksiä.

4 Luku Omatoiminen käsittely ja hyödyntäminen

16 § Kompostointi

Kompostointiin kannustaminen edistää etusijajärjestyksen toteutumista. Kiinteistökohtaisessa kompostorissa voidaan kompostoida elintarvikejätettä, puutarhajätettä ja kuivakäymäläjätettä. Jotta kompostointi onnistuu, on kompostorin ylläpitoon kiinnitettävä huomiota. Lisäksi korostetaan, että kompostoriin ei saa laittaa maatumatonta jätettä eikä vieraslajeiksi luokiteltavia kasveja tai niiden osia.

Mikäli samaa kompostoria käyttää useampi kuin kaksi huoneistoa, kompostorin asianmukaisen käytön varmistamiseksi sille on nimettävä vastuhenkilö.

Biojätteen kompostoinnista ja sen lopettamisesta veloitetaan ilmoittamaan jätehuoltoviranomaiselle (646/2011 41a§), Ilmoitusvelvollisuus koskee sekä yhden

kiinteistön kompostoria että useamman kiinteistön yhteiskompostoria. Ilmoituksen tiedot on päivitettävä vähintään viiden vuoden välein (978/2021 43§). Kunta ylläpitää kompostirekisteriä (646/2011 143§), jota voidaan hyödyntää jätekuljetusten suunnittelussa ja kilpailutuksessa. Lisäksi rekisterin avulla pystytään seuraamaan kiinteistöjen biojätteen käsittelytapaa niissä tapauksissa, kun kiinteistö ei ole liittynyt biojätteen osalta kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen.

Elintarvike- tai ulosteperäistä jätettä kompostoitaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota hygieniaan ja hajuhaittojen torjumiseen. Näiden jätteiden kompostointiin käytettävän tarkoitukseen suunnitellun lämpöeristetyn kompostorin pitää ehdottomasti olla jyr sijä- ja haittaeläinsuojattu.

Erityisesti ulosteperäistä jätettä kompostoitaessa tulee varmistua, että jäte on täysin kompostoitunut ennen sen poistamista kompostorista. Esimerkiksi kuivakäymäläjäte voi vaatia jälkikompostoinnin kompostorin ulkopuolella.

Puutarhajätteen kompostointia koskevat määräykset eivät ole niin tarkkoja kuin elintarvike- ja ulosteperäistä jätettä koskevat määräykset. Määräyksen tulee kuitenkin olla sen muotoinen, että se estää epämääräisten kompostikasojen syntymisen ja puutarhajätteen leviämisen kompostista ympäristöön.

Kompostorin sijoittamiseen kiinteistöllä liittyvät määräykset eivät ole varsinaisia jätehuoltomääräysten toimivaltaan kuuluvia määräyksiä. Ne eivät saa olla ristiriidassa muiden kunnallisten määräysten kanssa. Kompostorin sijainnille on voitu antaa määräyksiä esimerkiksi rakennusjärjestyksessä ja ympäristönsuojelumääräyksissä.

17 § Jätteen polttaminen

Jätteiden polttaminen tulee lähtökohtaisesti kieltää jätehuoltomääräyksissä. Tässä pykälässä määritellään tilanteet, joissa jätteen polttaminen eli jätteen omatoiminen käsittely on mahdollista. Haja-asutusalueella voidaan sallia risujen, oksien, käsittelemättömän puujätteen ja vastaavien polttaminen avopolttana, jos se ei aiheuta haittaa tai vaaraa ympäristölle tai terveydelle ja poltettavien jätteiden määrä on vähäinen. Käsitellyn puujätteen polttamista ei voi sallia.

Kiinteistön lämmitysjärjestelmässä poltettavaksi voidaan sallia käsittelemätön puujäte, risut ja oksat sekä pienet määrät paperia, pahvia ja kartonkia. Paperia, pahvia ja kartonkia pitäisi käyttää vain sytykkeenä. Muiden jätteiden, kuten polttokelpoisen muovin, polttamista ei voi sallia kiinteistöjen tulipesissä, sillä niissä ei ole palamiselle optimaaliset olosuhteet.

18 § Jätteen hautaaminen tai upottaminen

Jätteen hautaaminen on jätelainkin perusteella lähtökohtaisesti kielletty, ainoastaan tietyt poikkeukset tästä periaatteesta ovat mahdollisia. Samoin vesistöön upottaminen, myös jäälle vieminen, on jätelain ja ympäristönsuojelulain perusteella kielletty.

Tarkat ohjeet esimerkiksi lemmikkieläinten hautaamiseksi eivät ole varsinaisia jätehuoltomääräyksiin liittyviä määräyksiä, koska niiden tavoitteena on ympäristön pilaantumisen ja terveyden vaarantumisen estäminen. Siten ne tulee sisällyttää ympäristönsuojelumääräyksiin.

19 § Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa

Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa on lähtökohtaisesti kielletty, ellei sitä erikseen sallita jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä.

Tässä pykälässä toistetaan Raahen kaupungin ja Siikajoen kunnan ympäristönsuojelumääräysten 18.6§ tiili- ja betonimurskeen hyödyntämistä omassa maanrakentamisessa koskevat määräykset.

5 Luku Jäteastiat

20 § Jäteastiatyypit

Kiinteistöllä on oltava tarvittava määrä jäteastioita syntyvään jätemäärään, erilliskeräysvelvoitteisiin ja tyhjennysväliin nähden.

Jätelaissa kiinteistön haltija veloitetaan nimenomaan järjestämään vastaanottoa paikka jätteille (40 §). Jäteasetuksen 10 §:ssä jätteen keräykseen liittyen todetaan, että kiinteistön haltijan, kunnan, jätteen haltijan, tuottajan, jakelijan ja muun toimijan on huolehdittava siitä, vastaanottoa paikassa on riittävä määrä kannellisia säiliöitä, maahan upotettavia syväkeräyssäiliöitä tai muita jäteastioita, jotka soveltuvat kerättäville jätelajeille. On tärkeää, että jäteastiat on mitoitettu oikein tyhjennysväliin nähden, sillä ne on aina pystyttävä sulkemaan. Toisaalta tarpeeseen nähden liian suuria jäteastioita käyttämällä ei voi perustella pidempää tyhjennysväliä.

Jätehuoltomääräyksissä listataan kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa käytettävät vaihtoehtoiset jäteastiat. Jäteastioita lueteltaessa ei voida suosia tietyn valmistajan jäteastioita, vaan määräyksissä kuvataan niiden teknisiä ominaisuuksia.

Jätehuoltomääräyksissä on järkevää mahdollistaa myös muunlaisen jäteastian käyttö sopimalla asiasta jätteenkuljetusyrityksen kanssa. Näin voidaan edistää uusien innovaatioiden käyttöön ottamista ja siten parantaa esimerkiksi jätteenkuljettajan työturvallisuutta.

21 § Jäteastian merkitseminen

Jätelain 10 § velvoittaa merkitsemään jäteastioihin niihin kerättävän jätelajin sekä keräyksestä vastaavan yrityksen tai yhteisön yhteystiedot.

22 § Jäteastioiden täyttäminen

Jäteastioiden täyttämisestä säädetään jäteasetuksen 10 §:ssä. Jäteastioiden täyttämisen osalta jätehuoltomääräyksissä määrätään, mitä jäteastioihin voidaan laittaa ja miten jätteet tulee esimerkiksi pakata.

Jos jäte ei jostain syystä mahdu kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa jäteastiaan, määräyksissä annetaan mahdollisuus sijoittaa jäte jäteastian läheisyyteen.

Sijoittaminen on rajattava sellaiseksi, että siitä ei aiheudu haittaa tai vaaraa vastaanottopaikalla tai jätteenkuljetukselle. Jätteen sijoittaminen jäteastian ulkopuolelle ei saa myöskään aiheuttaa työturvallisuusriskiä, joten ylimääräiselle jätteelle on annettava esimerkiksi painorajoitus.

Lista jätteistä, joita ei saa sijoittaa polttokelpoisen jätteen astiaan on hyvä sisällyttää jätehuoltomääräyksiin. Siten voidaan edistää asianmukaisen ja turvallisen jätehuollon toteutumista.

Jätteiden pakkaamiseen liittyvät määräykset annetaan pilaantuvista, liikaavista ja pölyävistä jätteistä terveyden ja ympäristön suojelemiseksi sekä jäteastioiden likaantumisen ehkäisemiseksi.

23 § Tyhjennysvälit

Jäteasetuksen 10 § velvoittaa tyhjentämään jäteastiat niin usein, että jäteastia voidaan aina sulkea, jäte mahtuu astiaan eikä jätteestä aiheudu ympäristön likaantumista tai roskaantumista taikka hajua tai muuta hygieenistä haittaa.

Jäteastiat on tyhjennettävä riittävän usein, jotta hygieenisiä haittoja tai hajuhaittoja ei pääse syntymään. Haitat aiheutuvat yleensä jätteiden seassa olevasta biojätteestä.

Jos biojäte erotellaan polttokelpoisesta jätteestä, voidaan polttokelpoisen jätteen jäteastioiden tyhjennysvälejä pidentää jonkin verran.

Jos polttokelpoisen jätteen joukkoon joutuu biohajoavaa jätettä, esimerkiksi ruokapakkausten mukana, niin tyhjennysvälit ovat jätehuoltomääräysten mukaiset.

Biojäteastiat on tyhjennettävä kesäaikana viikoittain ja talviaikana kerran kahdessa viikossa. Erilliskerätty biojäte aiheuttaa hajuhaittoja helpommin kuin polttokelpoinen jäte. Syväkeräysastioihin kerättävän biojätteen tyhjennysväli voi olla pidempi koska syväkeräysastioiden lämpötila on alhaisempi kuin tavallisissa pinta-astioissa.

Tyhjennysvälit koskevat asuinkiinteistöjä ja muita kunnallisen järjestämisvastuun piiriin kuuluvia kiinteistöjä.

Jäteastiat on aina mitoitettava oikein syntyvään jätemäärään nähden. Jos jätettä syntyy vain vähän, on perusteltua valita 140 litran tai korkeintaan 240 litran jäteastia. Syntyvään jätemäärään nähden ylisuuren jäteastian käyttö ei oikeuta tyhjennysvälin pidennykseen. Toisaalta ei tule käyttää liian pieniä jäteastioita.

Erikseen on säädetty, että kierrätyskelpoisten jätteiden astiat on tyhjennettävä siten, ettei niiden täyttymisen seurauksena aiheudu hyötyjätteiden sijoittamista polttokelpoisen jätteen joukkoon, sillä tällöin jätettä ohjautuisi turhaan etusijajärjestyksen vastaiseen käsittelyyn.

Jätteet, joiden säilyttäminen kiinteistöllä voi aiheuttaa haittaa ympäristölle tai terveydelle, on kuljetettava määräyksen mukaan viipymättä asianmukaiseen käsittelyyn.

24 § Jäteastioiden kunnossapito ja pesu

Jäteastioiden kunnossapito ja siisteydestä huolehtiminen vähentää ympäristö- ja terveyshaittoja sekä helpottaa astioiden käyttöä. Jäteastioiden pesusta määrätään jäteasetuksen pykälässä 10.

6 Luku Jätteen keräyspaikat

25 § Jäteastian sijoittamista koskevat määräykset

Jätehuoltomääräyksessä on asetettu vaatimus sille, miten lähelle jätteiden keräyspaikkaa jäteauton on päästävä. Keräyspaikkaa järjestettäessä on otettava huomioon, että jäteauton tarvitsema ajoväylän leveys on vähintään 3 metriä, kaarteissa 4 metriä ja vapaa kulkukorkeus 4 metriä. Kiinteistön omistaja voi sopia

jätteenkuljetusyrityksen kanssa keräyspaikan sijoittamisesta säännöksestä poikkeavaan paikkaan.

Jos jäteastian tyhjentäminen edellyttää liikkumista yksityisellä tiellä, on tienpitäjällä vastuu tien kunnossapidosta. Tienpitäjä vastaa myös siitä, että tie kestää jäteauton painon (kuormatun jäteauton paino on 18–26 tonnia) ja että jäteautolla voi liikkua tiellä turvallisesti. Jätehuolto on yksi välttämättömistä peruspalveluista, joten mahdollisten painorajoitusten aikana liikennöinti on osoitettava merkein. Jos yksityistie ei kestä lainkaan jäteautolla ajoa tai sitä rajoitetaan pitkinä ajanjaksoina, on keräyspaikka kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa järjestettävä muualle kantavan ja esteettömän kulkuyhteyden varrelle.

Jätehuoltomääräysten lisäksi jätteen keräyspaikkaa koskien on otettava huomioon rakentamismääräyskokoelma, kunkin kunnan rakennusjärjestys ja paloturvallisuusnäkökohdat. Suomen pelastusalan keskusjärjestö suosittelee yksittäisten enintään 660 litran jäteastioiden vaakasuuntaiseksi turvaetäisyydeksi rakennusten räystäslinjasta 4 metriä, useamman astian 6 metriä ja jätekatoksen 8 metriä.

Keräyspaikka on määräysten mukaan mitoitettava siten, että eri jätelajien jäteastiat voidaan siirtää tyhjennettäväksi siirtämättä muita jäteastioita. Kiinteistöillä on suositeltavaa varata keräyspaikkaan tilavuutta siten, että siihen mahtuu nykytilannetta enemmänkin jäteastioita, koska lajitteluelvoitteet voivat muuttua. Keräyspaikkaan tulee olla esteetön pääsy, jotta kaikki keräyspaikan käyttäjät voivat tuoda jätteet jäteastioihin vaivattomasti. Keräyspaikan on oltava saavutettavissa ilman kynnystä, porrasta tai muuta estettä, sillä tällaiset esteet hankaloittavat jätteiden keräystä. Jos korkeuseroja on, on keräyspaikalle järjestettävä riittävän loivat luiskat. Oviaukkojen on oltava riittävän leveät, jotta jäteastiat mahtuvat siitä vaivatta. Ovien tulisi olla 400 mm suurinta jäteastiaa leveämmät sujuvan ja turvallisen tyhjennyksen vuoksi. Käytännössä suurin 660 litran jäteastia vaatii 1250 mm kulkuaukon (kuljetusleveys 850 mm + varaus 400 mm).

Väärinkäsitysten välttämiseksi määräyksessä on maininta siitä, että keräyspaikka on varattava ainoastaan jätehuollolle eli sitä ei voida käyttää muuna varastona.

Keräyspaikan välittömään läheisyyteen ei saa jättää sellaista tavaraa, jota ei ole tarkoitettu vietäväksi jätteen käsittelypaikalle tai hyödynnettäväksi, sillä muutoin on vaarana, että tavarat kuormataan jätteenä jäteautoon.

26 § Jäteastian sijoituspaikan tai jäteastian lukitseminen

Monilla kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvilla kiinteistöillä on keräyspaikka tai jäteastiat lukitussa tilassa. Jätehuoltomääräysten mukaisesti kiinteistön on huolehdittava siitä, että jätteenkuljettajalla on avain lukkoon.

27 § Alueelliset jätteiden keräyspaikat

Alueellisia jätteiden keräyspisteitä koskevat määräykset ovat voimassa sekä kunnallisen jäteaseman, tuottajien että mahdollisten muiden tahojen järjestämällä alueellisilla ekopisteillä. Näillä määräyksillä ohjataan sekä keräyspisteitä käyttäviä tahoja että keräyspisteiden pitäjiä. Keräyspisteiden käyttäjille asetetuilla vaatimuksilla liittyen vastaanotettaviin jätteisiin ja niiden sijoittamiseen, varmistetaan, ettei keräyspaikoille tuoda jätteitä, joiden käsittelyyn ei ole varauduttu tai joille ei ole tilaa. Keräyspisteisiin kuulumattomat jätteet aiheuttavat hankaluuksia ja lisäkustannuksia jätteiden kuljettamiselle ja käsittelylle. Jos jäteastioihin ei enää sovi jätteitä, ei jätteitä voi jättää jäteastian viereen, vaan on käytettävä muuta keräyspistettä. Näin ehkäistään roskaantumista. Keräyspisteiden pitäjille on asetettu vaatimuksia liittyen pisteen ylläpitoon ja jäteastioiden tyhjentämiseen, jotta voidaan estää terveyshaitat, ympäristön likaantuminen ja roskaantuminen. Alueellisissa keräyspisteissä on oltava säännöksen mukaan siitä vastaavan tahon yhteystiedot, jotta asiakkaat voivat helposti ilmoittaa ongelmatilanteista, kuten ylitäysistä jäteastioista.

7 Luku Jätteenkuljetus

28 § Kuormaaminen

Määräyksessä on asetettu sallitut ajat jätteiden kuormaukselle taajamissa asuinkiinteistöillä tai niiden läheisyydessä. Määräyksellä rajoitetaan kuormauksesta aiheutuvaa melua asuinkiinteistöillä erityisesti yöaikaan, jolloin melu on erityisen häiritsevää, koska asuinkiinteistöillä on tarvetta alhaiseen melutasoon unen ja levon vuoksi.

29 § Kuljettaminen

Säännöksessä on asetettu vaatimuksia sille, millaisessa säiliössä jätteet on kuljetettava tai miten jätteet on peitettävä, jottei jätettä pääse ympäristöön. Kuljetuksen aikana ympäristöön leviävä jäte voi aiheuttaa tapaturman vaaraa ja roskaantumista. Erilliskerättävät jätelajit on pidettävä lisäksi erillään, jottei niiden hyötykäyttö hankaloidu.

Jätteen luovuttajan, jätteenkuljettajan ja jätteen vastaanottajan on oltava määräyksen mukaan selvillä mahdollisesta siirtoasiakirjan laatimisveloitteesta, joka koskee asumisessa syntyvien lietteiden, rakennus- ja purkujätteen sekä vaarallisten jätteiden kuljettamista. Jätelain 121 §:n mukaisen siirtoasiakirjan tarkoituksena on turvata jätteiden toimitus asianmukaiseen käsittelyyn, minkä lisäksi siirtoasiakirja luo edellytyksiä jätteiden kuljetusten seurantaan ja valvontaan.

30 § Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen

Jätelain 39 §:ssä ja jäteasetuksen 42§:ssä määrätään jätteenkuljettajan velvollisuudesta ilmoittaa tiedot tehdyistä jätteenkuljetuksissa. Tietojen toimittamisvelvollisuutta ja toimittamisen tapaa täsmennetään jätehuoltomääräyksissä. Säännöksen mukaan jätteenkuljettajan on luovutettava jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöittäin ja jätelajeittain eriteltyt tyhjennystiedot kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetetuista jätteistä neljännesvuosittain. Tietojen saanti on tarpeen kuljetusten seuraamiseksi.

Tiedot jätehuoltoviranomaiselle on toimitettava taulukkolaskentaohjelmalla muokattavissa olevassa muodossa. Tietojen tulee olla muokattavissa ilman lisäohjelmia tai koodityökaluja, jotta tietojen siirtäminen viranomaisrekisteriin olisi mahdollisimman tehokasta. Tiedot saadaan tällä tavalla vietyä rekisteriin oikeellisesti niin, että inhimillisten virheiden mahdollisuus tietojen syöttämisessä saadaan minimoitua. Tekstinkäsittely- ja taulukkolaskentaohjelmista on saatavilla ilmaisversioita, eikä tietojen toimittaminen tällä tavoin ole kuljettajille kohtuutonta.

31 § Jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikat

Säännöksessä on määrätty se, mihin jätteenkuljettajien on kerätyt jätteet toimitettava. Näin varmistetaan, että jätteet ohjautuvat asianmukaisesti ja kattavasti sille taholle, joka vastaa jätelain mukaisesti jätteiden käsittelystä.

Säännöksessä tuodaan esille myös yleiset vastaanotto- ja käsittelypaikkojen käyttämistä koskevat velvoitteet ja käytännöt. Määräyksellä pyritään siihen, että vastaanottopaikoille toimitetaan vain sinne tarkoitettua jätettä, jotta jatkokäsittely on toimivaa ja ympäristöhaittoja ei pääse syntymään.

32 § Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen

Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus voidaan keskeyttää määräajaksi ympärivuotisessa käytössä olevan kiinteistön ollessa käyttämättömänä väliaikaisen muuton, remontin

tai muun syyn vuoksi. Jäteastia on tyhjennettävä ennen jätteenkuljettamisen keskeyttämistä.

Keskeytyksen kestäessä yli kuusi kuukautta, edellyttää se poikkeamista näistä jätehuoltomääräyksistä. Asumisessa syntyvien lietteiden kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen edellyttää aina poikkeamista jätehuoltomääräyksistä.

8 Luku Asumisessa syntyvät lietteet ja muut kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat lietteet

33 § Tyhjennysvälit ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi

Hiekan-, öljyn- ja rasvanerotuskaivojen tyhjentämisestä on huolehdittava säännöllisesti. Kyseisten kaivojen tyhjentäminen ja hoitaminen ovat ennakoivia toimia, joilla ehkäistään ongelmia viemäriverkostossa. Kirjanpitovaatimus tyhjennyksistä on asetettu tyhjennysten valvontaa varten.

Erotuskaivojätteet saa luovuttaa säännöksen mukaisesti kuljetettavaksi vain sellaiselle toimijalle, joka on hyväksytty ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin. Kun lietteet luovutetaan tällaiselle kuljettajalle, varmistetaan kuljetusten asianmukaisuus ja jätteiden päätyminen luvalliseen käsittelypaikkaan. On huomattava, että öljynerotuskaivojen ja osin myös hiekanerotuskaivojen jätteet ovat vaarallista jätettä, joiden kuljetuksessa ja käsittelyssä vaaditaan erityistä huolellisuutta.

Jotta kiinteistökohtaiset jätevesijärjestelmät voisivat säilyttää puhdistustehonsa, on niitä huollettava ja saostussäiliöihin kertyvä liete on poistettava säännöllisesti. Koska saostussäiliöiden vähimmäistyhjennysväleistä ei ole määrätty voimassa olevassa lainsäädännössä, on niiden tyhjennysvälien määrittely jätehuoltomääräyksissä olennaista jätevesijärjestelmien toimivuuden turvaamiseksi.

Lietteenpoiston vähimmäisvelvoite koskee sekä mustien että harmaiden jätevesien saostussäiliöitä riippumatta siitä, ovatko ne ympärivuotisessa käytössä vai eivät. Harmailla jätevesillä tarkoitetaan jätevetä, joka on peräisin ainoastaan pesemisestä, siivoamisesta, keittiöstä tai muusta vastaavasta toiminnasta. Harmaa jätevesi ei sisällä vesikäymälän huuhteluvettä tai esimerkiksi kuivakäymälän suotovesiä. Mustien jätevesien eli käymäläjätevesien käsittelyyn tarkoitetut saostussäiliöt on tyhjennettävä useamminkin, jos jätevesijärjestelmän valmistajan ohjeet näin edellyttävät. Jätevesilietesäiliöihin kertyvän lietteen lisäksi on huolehdittava fosforinpoistokaivojen

suodatinmassojen, biosuotimiin kertyvien massojen sekä maapuhdistamoiden massojen jätehuollosta. Kirjanpitovaatimus on asetettu tyhjennysten valvontaa varten.

9 Luku Roskaantumisen ehkäiseminen

34 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto

Yleisötilaisuuksia koskevat jätehuoltomääräykset perustuvat sekä roskaantumisen ehkäisemiseen että jätelain velvoitteeseen asianmukaisesta jätehuollosta.

Yleisötilaisuuden järjestäjä on jätelain 74 §:n mukaan vastuussa yleisötilaisuuden seurauksena roskaantuneen alueen siivoamisesta, jos roskaaja itse ei huolehdi siivoamisesta. Määräyksissä veloitetaan yleisötilaisuuden järjestäjä huolehtimaan tilaisuuden jätehuollosta kokonaisuudessaan, ei pelkästään siivoamisesta. Velvoite jätehuollosta huolehtimiseen on merkittävä toimenpide roskaantumisen ehkäisemiseksi, sillä sen perusteella tilaisuuden järjestäjän on hankittava alueelle tarpeeksi jätteastioita ja huolehdittava niiden tyhjentämisestä tarpeen mukaan.

Yleisötilaisuuden tai -tapahtuman siivoamisvelvollisuudesta on määrätty myös siltä osin kuin tilaisuudella ei ole selkeää järjestäjää. Esimerkkinä tällaisista tilaisuuksista ovat sosiaalisen median tapahtumat, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu puistoon sosiaalisessa mediassa leviävän kutsun tai muun tiedon perusteella. Ensisijaisesti vastuu siivoamisesta on roskaajilla, mutta toissijaisesti tällaisen tapahtuman koollekutsujan on huolehdittava alueen siivoamisesta tapahtuman jälkeen.

Määräyksen mukaan suurimmista yleisötilaisuuksista on tehtävä jätehuoltosuunnitelma, joka esitetään pyydettäessä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Määräyksellä pyritään edistämään jätehuollon järjestelyjen huomioon ottamista jo tapahtumien suunnitteluvaiheessa.

35 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla

Jätelaissa annetaan tarkat määräykset roskaantumisen ehkäisemisestä sekä siitä, mikä taho on siivousvelvollinen eri tilanteissa. Säännöksessä annetaan näin ollen ainoastaan jätelain määräyksiä täsmentäviä velvoitteita.

Jätelaissa annettua roskaamiskieltoa on korostettu säännöksessä kieltämällä jätteiden sijoittaminen jätteastian ulkopuolelle yleisillä alueilla. Yleisten alueiden jätteastioiden ylläpitäjiä on lisäksi veloitettu huolehtimaan jätteastian riittävästä tyhjennysvälistä ja alueen siisteydestä. Koska yleisillä alueilla olevat jätteastiat voivat

olla muidenkin tahojen kuin kunnan ylläpitovastuulla, määräys koskee myös näitä muita tahoja, kuten tienpitäjiä.

10 Luku Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet

36 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto

Jätehuoltomääräysten vaarallisia jätteitä koskevat määräykset velvoittavat kaikkia toimijoita. Vaarallista jätettä koskevilla määräyksillä säädetään turvallisen jätehuollon käytännön järjestelyistä.

Vaarallisen jätteen varastoinnista väliaikaisessa paikassa voi aiheutua haittaa tai vaaraa ympäristölle ja terveydelle. Sen vuoksi jätehuoltomääräyksiin on sisällytetty väliaikaista varastointia koskeva määräys. Määräys enimmillään vuoden säilytysajasta ennen jatkovastaanottoon toimittamista koskee kaikkia kiinteistöjä, myös esimerkiksi päivittäistavarakaupoissa sijaitsevia kerätyn sähkö- ja elektroniikkaromun säilytykseen tarkoitettuja jäteastioita tai kontteja ja varmistaa osaltaan jätteen asianmukaista käsittelyä.

Vaaralliset jätteet on toimitettava niille erikseen järjestettyihin vastaanottopaikkoihin. Kunnan on jätelain 32 §:n mukaisesti järjestettävä asumisessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto sekä maa- ja metsätaloudessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto, mikäli vaarallisen jätteen määrä ei ole kohtuuton. Siten näissä toiminnoissa syntyvät vaaralliset jätteet on määrätty toimitettavaksi Raahen kaupungin järjestämiin vastaanottopaikkoihin. Lääkejätteet toimitetaan paikkakunnalla sijaitseviin apteekkeihin, joiden kanssa kaupunki on sopinut vastaanotosta.

Vaarallisista jätteistä paristot ja akut, loisteputket ja elohopealamput sekä osa sähkölaitteista ovat tuottajavastuunalaisia jätteitä. Ne toimitetaan tuottajan tai jakelijan esimerkiksi päivittäistavarakaupoissa olevaan keräykseen. Muiden kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvien kiinteistöjen on toimitettava vaaralliset jätteet sellaiselle vastaanottajalle, jolla on lupa vaarallisten jätteiden vastaanottamiseen. Sama velvoite koskee myös elinkeinonharjoittajia, kunnan sosiaali- ja terveystalouksia, seurakuntia ja valtion toimijoita.

Isompien vaarallisten jätteiden erien tuomisesta on sovittava vastaanottajan kanssa. Tällöin vastaanottaja voi varautua suuren jätemäärän turvalliseen käsittelyyn ja varastointiin. Ilmoituksen kautta vastaanottaja voi myös velvoittaa toimittamaan maa-

ja metsätaloudessa syntyvät vaarallista jätettä olevat merkittävät erät toimitettavaksi muualle, jos käsittely ei ole mahdollista kunnallisessa järjestelmässä.

Vaarallisten jätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä on säännökset jäteasetuksen 8 ja 9 §:ssä. Vaaralliset jätteet on pakattava tiiviisti kestäviin astioihin, mahdollisuuksien mukaan alkuperäiseen pakkaukseen. Pakkauksesta tulee käydä ilmi vaarallisen jätteen nimi sekä sen ominaisuudet. Tällä tavalla jätteen laatu ja ominaisuudet ovat varmasti tiedossa niin jätteen haltijalla kuin jätteen vastaanottajalla, ja jäte osataan ohjata vastaanotto paikalta oikeanlaiseen käsittelyyn. Vaarallisia jätteitä ei turvallisuuden vuoksi saa säilyttää merkitsemättömissä pakkauksissa. Etenkään elintarvikepakkauksiin ongelmajätteitä ei pidä koskaan pakata turvallisuussyistä.

37 § Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöillä

Vaarallisen jätteen keräyspaikkaa koskevat määräykset koskevat kaikkia toimijoita, sillä ne liittyvät jätehuollon tekniseen järjestämiseen. Säännöksessä annetaan määräyksiä vaarallisten jätteiden säilyttämisestä turvallisesti asianmukaisissa astioissa, lukitussa tai valvotussa tilassa. Näin sellaisilla kiinteistöillä, joilla asuu tai työskentelee useita henkilöitä, huolehditaan keräyksen turvallisuudesta.

Säännöksessä veloitetaan kiinteistön haltijaa tiedottamaan keräyspaikan käyttäjiä sen asianmukaisesta ja turvallisesta käytöstä. Tarkoituksena on, että vaaralliset jätteet sijoitetaan keräyspaikalle oikein, jottei niiden keräämisestä aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

38 § Erityisjätteet

Erityisjätteet ovat muita kuin vaarallisia jätteitä, jotka vaativat kuitenkin haitallisuutensa tai muun laatunsa takia erityistoimia keräyksen, kuljetuksen tai käsittelyn aikana, kuten välitöntä peittämistä kaatopaikalla. Erityisjätteitä ovat esimerkiksi viiltävät ja pistävät jätteet (esimerkiksi neulat, ruiskut ja veitsenterät) sekä haisevat ja pölyävät jätteet. Jottei näistä jätteistä aiheudu turvallisuusriskiä tai haittaa ympäristölle, on määrätty pitämään ne muista jätteistä erillään ja pakkaamaan tiiviisiin, asianmukaisilla merkinnöillä varustettuihin astioihin.

Lisäksi korostetaan terveydenhuollon toimijoiden velvollisuutta toimia voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

11 Luku Muut määräykset

39 § Tiedottamisvelvoite

Jätehuoltomääräyksissä on säädetty kiinteistön haltijalle velvollisuus tiedottaa jätehuollon lajittelu-, keräys- ja kuljetusjärjestelyistä kiinteistöllä asuville ja siellä työskenteleville. Tiedotusvelvollisuudella varmistetaan, että keräyspisteen käyttäjät saavat tarvittavat tiedot jätehuollon asianmukaisesta hoitamisesta. Kiinteistön haltijan on määräyksen mukaan myös seurattava jätehuollon toteutumista kiinteistöllä. Näin ollen kiinteistön haltijalla on velvoite seurata mm. sitä, että jätteiden keräyspaikka täyttää jätehuoltomääräysten vaatimukset ja keräyspaikkaa käytetään oikein.

40 § Jätehuoltomääräysten valvonta

Jätelain 24 §:ssä säädetään jätelain ja sen nojalla annettujen jätehuoltomääräysten valvonnasta. Jätehuoltomääräysten valvonta kuuluu jätelain mukaisesti ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle. Ympäristönsuojeluviranomainen valvoo kaikkia toimijoita ja määräysten toteutumista kokonaisuudessaan. Valvovilla viranomaisilla on mahdollisuus antaa valvontamääräyksiä jätehuoltomääräysten rikkomisesta ja käyttää tehosteena hallintopakkoa, kuten uhkasakkoa, teettämisuuhkaa tai keskeyttämisuuhkaa. Mahdollista on myös tutkintapyynnön tekeminen poliisille.

41 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Jätehuoltomääräykset ovat kunnallinen säädös, josta jätehuoltoviranomainen voi yksittäisestä tapauksessa erityisestä syystä myöntää poikkeuksen. Lupaa poikkeamiseen tulee hakea kirjallisesti ja asia käsitellään hallintomenettelyä koskevan lainsäädännön mukaisesti. Poikkeus voidaan myöntää vain niissä tapauksissa, joissa hakija kykenee muulla kuin jätehuoltomääräyksissä säädetyllä tavalla toimimaan siten, ettei jätehuollon järjestäminen vaikeudu, eikä ympäristölle tai terveydelle aiheudu haittaa tai vaaraa. Jos on epäselvyyttä siitä, voiko ympäristöhaittoja aiheutua, pyytää jätehuoltoviranomainen lausunnon ympäristönsuojeluviranomaiselta ennen asian ratkaisemista.

42 § Maanalaisen öljysäiliön käytöstä poistaminen

Maanalaisen öljysäiliön käytöstä poistamista on käsitelty myös Raahen kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä kohdassa 20.3. Raahen kaupungissa jätehuoltoviranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen

velvollisuudesta poistaa käytöstä poistettu öljy-, polttoaine- tai muu kemikaalisäiliö maasta, mikäli poistaminen on teknisesti hyvin vaikeaa tai siitä voi aiheutua kohtuutonta vahinkoa muulle omaisuudelle. Tällöin säiliö tulee puhdistuttaa ja sen täyttöputki tulee katkaista ja tulpata luotettavalla tavalla. Käytöstä poistettu ja puhdistettu säiliö on täytettävä pilaantumattomilla maa-aineksilla, kuten hiekalla. Tapauksissa, joissa säiliö voidaan puhdistamisen jälkeen jättää maahan, on säiliön omistajalla oltava todistus säiliön puhdistamisesta.

43 § Voimaantulo

Nämä jätehuoltomääräykset tulevat voimaan 1.1.2023 ja näillä jätehuoltomääräyksillä kumotaan Raahen teknisen lautakunnan 1.2.2017 voimaan tulleet jätehuoltomääräykset.

44 § Siirtymäsäännökset

Jätehuoltomääräysten 6 §:ssä on asetettu kaikille biojätteen keräysveloitteen piiriin kuuluville kunnan jätehuoltovastuun alaisille kiinteistöille velvollisuus liittyä kunnan järjestämään biojätteiden kuljetukseen. Jotta näillä kiinteistöillä on aikaa järjestellä tarvittava keräys ja huolehtia tarvittavasta keräyspaikan suojaamisesta, on siirtymäaikaa annettu tiheällä keskustaajama-alueella 19.7.2023 saakka ja muulla keskustaajama-alueella 19.7.2024 saakka. Tässä ajassa kiinteistön haltijat voivat varautua muutosjärjestelyjen kustannuksiin ja tehdä kohtuudella tarvittavat muutokset.

Jätehuoltomääräysten 16 §:ssä on asetettu kaikille biojätettä jo kompostoiville kiinteistöille velvoite ilmoittaa biojätteen kompostoinnista jätehuoltoviranomaiselle. Siirtymäaikaa on annettu 1.1.2023 saakka.

Jätehuoltomääräysten 6 §:ssä on asetettu kaikille erilliskerättävien jätteiden keräysveloitteen piiriin kuuluville kunnan jätehuoltovastuun alaisille kiinteistöille velvollisuus liittyä kunnan järjestämään erilliskerättävien jätteiden kuljetukseen. Jätehuoltomääräysten 13 §:ssä on asetettu kierrätysmuovin erilliskeräysvelvoite yli kolmen asunnon kiinteistöille. Jotta kiinteistön haltijat voivat varautua muutosjärjestelyjen kustannuksiin ja tehdä kohtuudella tarvittavat muutokset, on siirtymäaikaa annettu 1.7.2023 saakka.

Jätehuoltomääräysten 13 §:ssä on asetettu velvoite tekstiilijätteen erikseen lajittelusta ja toimittamisesta Raahen kaupungin järjestämiin vastaanotto paikkoihin. Siirtymäaikaa on annettu 1.1.2023 saakka.